

HELSINGIN MALLIN KEHITTÄMISAVUSTUKSET 2025-2027 - Kohdealueiden valinta – taustoitus

Seuraavan kauden kohdealuevalinnat ovat valikoituneet monipuoliseen tietoon pohjautuen, jota kaupunki kerää erilaisten indikaattoreiden ja selvitysten pohjalta. Mm. seuraavia tietolähteitä ja materiaaleja on hyödynnetty päätösehdotuksen tukena:

Alueellisen kehityksen seurantatyökalu

Seurantatyökalu on kehitetty alueellisten erojen ja kehityksen tarkasteluun. Työkalu mahdollistaa asuinalueiden tarkastelemisen osa-alueetasolla, se tuo esiin kunkin alueen tarpeet ja erityispiirteet kattavan tilastotarkastelun avulla. Aluesarjoissa on käytössä sosioekonominen summaindeksi, joka koostuu kolmesta muuttujasta – vähän koulutettujen, työttömien ja pienituloisten osuuksista.

Toimintaympäristön tilannekuva

Toimintaympäristön tilannekuvaraportti kokoaa yhteen Helsingin toimintaympäristöä kuvaavia tilastotietoja aikasarjoina. Raporttiin on koottu mm. väestöä ja väestökehitystä, asumista, asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, lapsia ja nuoria sekä taloutta ja työmarkkinoita kuvaavia tietoja.

Helsinki barometri

Helsinki-barometri on kaupunginkanslian tilaama puhelinhaastattelujen avulla toteutettava kyselytutkimus, joka toistetaan kaksi kertaa vuodessa, syksyllä ja keväällä. Keväällä 2023 Helsinki-barometri toteutettiin kahdeksatta kertaa. Helsinki-barometri on yksi keskeinen Helsingin kaupunkistrategian seurantaväline. Barometri tuottaa strategiaseurantaan kolmea mittaria: koettu elämänlaatu, koettu asuinalueen turvallisuus sekä kokemus siitä, pitääkö omaa asuinalueensa viihtyisänä.

Oman asuinalueen viihtyisyydestä on Helsinki-barometrissa kysytty syksystä 2021 lähtien. Kysymys vastaa osaltaan kaupunkistrategian tavoitteeseen, jonka mukaan kaikilla tulisi olla mahdollista elää turvallista ja viihtyisää elämää positiivisesti omaleimaisissa kaupunginosissa.

Kaupunki- ja kuntapalvelututkimus aineisto KAPA

Valtakunnallinen kaupunki- ja kuntapalvelut (KAPA) -tutkimus on toteutettu vuodesta 1983 lähtien. Tutkimuksessa selvitetään kuntalaisten tyytyväisyyttä julkisiin palveluihin sekä asumiseen kaupungissa. Tämän materiaalin pohjalta tehdään mm. kolmivuosiset turvallisuusselvitykset, joita on myös seurattu aikaisempien Helsingin mallin kaupunginosien valinnoissa.

Kaupunkiuudistushanke -seurantamateriaalit

Kaupunkiuudistus on työkalu, jolla Helsinki mahdollistaa kaupunginosien tasavertaisuuden ja hyvinvoinnin. Kaupunkiuudistuksen tavoitteet jakautuvat neljään eri painopistealueeseen: elinvoima, kaupunkiympäristö, palvelut ja osallisuus. Kaupunkiuudistus on osa Helsingin asumisen ja maankäytön toteuttamisohjelmaa ja sen puitteissa kootaan säännöllisesti seurantamateriaalia.

Kouluterveyskysely 2023

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) toteuttaman kyselyn indikaattorit on ryhmitelty seitsemään aihealueeseen, kuten hyvinvointiin, osallisuuteen ja vapaa-aikaan, kasvuympäristön turvallisuuteen sekä koulunkäyntiin ja opiskeluun. Tuloksia on mahdollista tarkastella alueittain, koulutusasteittain ja sukupuolen mukaan. Helsingin kaupunki on tehnyt tuloksista erillisen kuntakohtaisen raportin, jossa käsitellään tarkemmin helsinkiläislasten ja -nuorten mielen hyvinvointia, harrastuksia, koulunkäyntiä, koettua kasvuympäristön turvallisuutta ja elintapoja.

Palaute Helsingin mallin hankkeita toteuttavilta taideyhteisöiltä hankealueiden valinnasta (elokuu 2023)

Suurinta tarvetta Helsingin mallin toiminnalle koettiin raporttien pohjalta Malmilla ja Kontulassa:

”Kontulassa ja sen lähialueella tarve merkitykselliselle taiteelle ja kulttuurille ei tule loppumaan kolmen vuoden hankekauden jälkeenkään ja toivommeikin, että tämä otetaan huomioon myös Helsingin mallin jatkokausia ja -alueita suunniteltaessa ja valmisteltaessa.”

”Malmi on näyttäytynyt meille monikerroksellisena ja laajana asuinalueena, jolla ei ole yhdenlaista paikallisidentiteettiä, vaan se elää ja vaihtelee sen mukaan, keneltä kysyy. Osa malmilaisista on asuinalueeseensa hyvinkin kiintyneitä, osa taas kokee alueen lähinnä läpikulkupaikkana, jossa asutaan hyvien kulkuyhteyksien takia. Alueen laajuus on tuonut hankkeeseen haasteita tiedottamisen suhteen, koska ei ole helppoa keinoa tavoittaa eri-ikäisiä ja eri yhteisöissä eläviä malmilaisia kattavasti. Tämän takia olemme kokeneet, että yhteistyö alueen toimijoiden kanssa on erityisen tärkeää sekä tavoittamis- että toteutustyössä. Olemme kokeneet, että juuri alueen laajuuden ja monimuotoisuuden takia Helsingin mallin kaltainen hanketoiminta on tarpeellista Malmilla, jossa kaupunkiympäristön muutos on niin vahvasti läsnä. Taidetoiminnan kauttaosallistujan on mahdollista syventää suhdettaan asuinpaikkaansa ja luoda myös uusia sosiaalisia suhteita yhteisön sisällä.”

”Malmi on suuri, heterogeeninen alue, jossa kokemuksiemme perusteella on tarve asukaslähtöiselle, maksuttomalle taidetoiminnalle myös nykyisen hankekauden päätyttyä. Alueen monipuolinen väestörakenne mahdollistaa erilaisia ja -näköisiä yhteistöitä. Yksi tärkeimmistä yhteistyökumppaneistamme on ollut Stadin ammattiopiston Vilppulantien yksikkö. Koulussa opiskelee noin 1300 opiskelijaa, lukuvuonna 2022-2023 kohtasimme useita tuvaluokkia ja lähihoitaja -opiskelijoita. Koulun opiskelijoista usealla on maahanmuuttajatausta. Tarve koulussa yhteisöä rakentavalle ja vakauttavalle työlle oli valtava.”